

при тие вънкашни обстоятелства искренното и дълбокото християнско (и „народолюбиво,“ ще да притуриме ние) настроение на Кирила, неговата жаждада камъ духовният подвигъ, съ която той, както са види изъ сичките старовременни сказания, са е отличалъ още отъ най-младите свои години, и ние ще да разбереме, че мисалъта да помогне на славянете („на своите еднокръвни братия,“ ще да притуриме ние) и да стане за тѣхъ извѣстителъ на божията благодать е трѣбало да го обвладѣе още въ младостъта му, когато той е живѣлъ именно въ тая околнностъ. По-нататакъ да земеме въ внимание, че Кирилъ е получилъ най-сѫвѣршенно образование, свѣтско и духовно, каквото въ онова време е била способна да даде Византия, и ние ще да разберемъ, че срѣдството, което е било употребено за усъществлението на неговите мисли, — онова срѣдство, на което сѫ указвале и учениците на черковата, и примѣрите на нейната история, — са е опредѣлило и уяснило още отъ рано въ неговото сѫзнание. Ако Кирила да не би обвла-дѣло убѣждение, че неговото призвание е да бѫде просвѣтителъ на славянските племена, ако тая идея да не би израсла заедно съ него и ако да не би била най-главната цѣль на сичкията неговъ животъ, а само случаенъ епизодъ изъ тоя животъ, то можѣлъ ли би той, презъ своите неджлагъ животъ, да извѣрши такова громадно дѣло, — тако-ва дѣло, отъ което води своето начало духовното развитие на сичките славянски народи? Мислите ли вие, че за това е била достаточна само шестилѣтната негова официална дѣятелностъ въ Моравия? А какъ щеме да си обяснимъ неговото влияние на